

Päätös

Nro 146/2011/1

Dnro LSSAVI/267/04.08/2010

Annettu julkipanon jälkeen

25.11.2011

ASIA Myllykosken kalanviljelylaitoksen ympäristöluvan tarkistaminen, Joutsa

HAKIJA Taimen Oy
PL 32
41341 Laukaa

HAKEMUS Taimen Oy on 30.3.2010 aluehallintovirastoon saapuneella ja sittemmin täydentämällään hakemuksella pyytänyt Myllykosken kalanviljelylaitoksen ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamista ja fosforipäästörajan nostamista. Hakija on peruuttanut hakemuksensa vedenjohtomäärän nostamiseksi ennen asian kuuluttamista.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Myllykosken kalanviljelylaitoksen ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamisvelvollisuus perustuu Itä-Suomen ympäristölupaviraston 1.12.2004 antamassa ympäristölupapäätöksessä nro 106/04/1 ympäristönsuojelulain 55 §:n nojalla annettuun määräykseen, jonka mukaan luvan saajan oli 31.3.2010 mennessä tehtävä ympäristölupavirastoon lupamääräysten tarkistamista koskeva hakemus.

Ympäristönsuojelulain 28 §:n momentin 2 mukaan luvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävän tai muuhun olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Aluehallintovirasto on ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 11 c) kohdan nojalla toimivaltainen viranomaisen kalankasvatusta koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Toiminta ja sen sijainti

Kalankasvatustila sijaitsee Joutsan kunnan Jousan kylässä kiinteistöillä Lohipelto RN:o 25:1 ja Lohiranta RN:o 21:1.

Laitoksella kasvatetaan maa-altaissa vuosittain noin 1,3 miljoonaa 0-vuotiasta kirjolohen istukaspoikasta. Lisäkasvu on enintään 80 000 kg/a. Laitoksen vesi (0,75 m³/s) otetaan Viherinjärvestä ja Myllykoskesta. Laitoksen poistovesi johdetaan poistouoman kautta Angesselän Myllylahteen ja Joutsansalmen kautta Angesselälle.

Voimassa olevat luvat

Hakijalla on toistaiseksi voimassaoleva Itä-Suomen ympäristölupaviraston 1.12.2004 (Nro 106/04/1) antama, Vaasan hallinto-oikeuden 30.8.2006 (Nro 06/0193/2) osittain muuttama ja korkeimman hallinto-oikeuden 10.3.2008 pysyttämä ympäristölupa kalankasvatuslaitoksen toimintaan. Laitoksen vedenottoon on voimassa Itä-Suomen vesioikeuden 18.2.1971 (Nro 16/I/71) myöntämä ja 17.2.1977 (21/Ym/77) muuttama toistaiseksi voimassa oleva lupa.

Tarkistamisen kannalta keskeinen ratkaisukohta ja lupamääräykset ovat:

"Kalankasvatuslaitoksessa kasvatetaan 0-vuotiaita istukaspoikasia. Kasvatustoimintaa harjoitetaan vuosittain elokuusta kesäkuun alkuun, pääasiällisen kasvatuskauden ajoituksessa elokuun ja marraskuun välille. Kasvatustoiminnan ulkopuolisena aikana laitoksessa ei pidetä kalaa, lukuun ottamatta kalasairauksia kalojen lääkinnästä tai siirtokiellosta johtuvaa poikkeustilannetta.

-----

1. Vesistön pilaantumisen ehkäiseminen

Laitoksella käytettävän kuivarehun määrä saa olla enintään 70 000 kg vuodessa. Kalojen liikaruokintaa on vältettävä ja ruokinta järjestettävä niin, että ravinteita pääsee vesistöön mahdollisimman vähän. Kuivarehusta on poistettava pöly ennen ruokintaa.

Laitoksen aiheuttama fosforipäästö vesistöön saa olla enintään 330 kg vuodessa.

-----

2. Laitoksen käyttö

Laitosta on hoidettava huolellisesti ja asiallisesti. Luvan saajan on nimettävä laitoksen ympäristönsuojelusta vastaava henkilö, jonka nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava kirjallisesti Keski-Suomen ympäristökeskukselle ja Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Tulo ja poistokanavat, padot ja virtaaman säätölaitteet, munkit ja muut rakenteet on tarkistettava säännöllisesti ja pidettävä toimintakuntoisina.

Selkeytysaltaan ja kuivatusaltaiden lietetaskuihin kertynyt liete on poistettava kasvatuskauden aikana vähintään kerran viikossa.

Liete on käsiteltävä nykyisellä turvesuodattimella tai vähintään vastaavantehoisella muulla menetelmällä. Turvesuodatin on pidettävä jatkuvasti toimintakuntoisena. Käsiteltävä liete on jaettava tasaisesti koko suodattimen alueelle ja oikovirtaukset on estettävä. Suodattimen turve on vaihdettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

-----

5. Tarkkailu ja raportointi

Laitokselta johdettavan jäteveden kuormitustarkkailua on suoritettava niiden kuukausien aikana, jolloin laitokselta johdetaan vettä vesistöön. Kuormitustarkkailuun kuuluu kerran kuukaudessa suoritettava yhtäjaksoinen, 14 vuorokautta kestävä näytteenottojakso. Vuorokauden näytteistä muodostetaan jakson kokoomanäyte, joka analysoidaan. Laitokselle tulevan veden kokoomanäytteet muodostetaan päivittäisistä kertanäytteistä Viheristä sekä Myllykoskesta johdetusta vedestä saman 14 vuorokauden tutkimusjaksolla. Vuosittain on suoritettava neljä kontrollitarkkailukertaa. Kontrollitarkkailun yhteydessä näytteet otetaan lähtevästä vedestä vuorokauden kokoomanäytteenä ja tulevasta vedestä kertanäytteinä.

Oikeus alueeseen Laitosalue on kokonaisuudessaan hakijan omistuksessa.

Alueen kaavat ja luonnonsuojelu

Kalankasvatusalueella on voimassa oleva asemakaava. Alue on merkitty Joutsan kunnan asemakaavassa erityisalueeksi kalanviljelytoimintaa varten merkinnällä E-1

Laitoksen alapuolisella vesialueella noin 2,5 kilometrin päässä on Natura 2000 -verkostoon kuuluva Angesselkä-Puttolanselkä (FI0900143). Alueen eteläosa on arvokas vesilintujen muutonaikainen levähdyspaikka etenkin syksyisin.

Ympäristön tila

Toiminnan ympäristö

Kalankasvatuslaitos sijaitsee Viherin ja Myllylahden välisen Myllykosken rannalla. Alue kuuluu Kymijoen vesistöalueen Sysmän reittiin ja tarkemmin Rautaveden alueeseen. Viheri saa vetensä Viherinkosken kautta Ala-Suonteelta ja purkautuu Myllykosken, Myllylahden ja Joutsansalmen kautta Angesselkään. Myllykoskessa valuma-alue on 685 km² ja keskivirtaama on vuosina 2000–2009 ollut 4,9 m³/s, keskiylivirtaama 7,9 m³/s ja keskialivirtaama 2,9 m³/s.

Kuormitus

Angesselkään tulee pistekuormitusta Myllykosken kalankasvatuslaitokselta ja Joutsan kunnan jätevedenpuhdistamolta. Lisäksi kuormitusta aiheuttaa lähivaluma-alue. Myllykosken ja Joutsansalmen väliseltä lähivaluma-alueelta tulevan fosforikuorman on arvioitu olevan kesällä 0,7 kg/d. Joutsan kunnan jätevedenpuhdistamon fosforipäästöt ovat viime vuosina olleet 120–146 kg/a.

Veden laatu

Veden kesäaikainen fosforipitoisuus kalanviljelylaitoksen yläpuolella on ollut enintään 10 µg/l vuoden 1989 jälkeen, kun vastaavalla ajanjaksolla Myllykosken kalanviljelylaitoksen alapuolinen Angesselän fosforipitoisuus on ollut pääosin 10–15 µg/l välillä lukuun ottamatta vuosia 2007-2009, jolloin fosforipitoisuus on ollut alle 10 µg/l. Happitilanne on ollut hyvä sekä laitoksen ylä- että alapuolisilla alueilla.

Kalasto ja kalastus

Vuonna 2007 tehtyjen verkkokoekalastusten perusteella ahven on Angesselän valtalaji. Koekalastussaaliissa esiintyi ahven- ja särkikalojen lisäksi kuhaa ja lohikaloista kuoretta, siikaa ja muikkua. Kalaston rakenteessa ei ole havaittu merkkejä rehevöitymisen vaikutuksista. Havaskokeiden perusteella verkkojen limoittuminen on vähäistä.

Alueen käyttö

Kalanviljelylaitos sijoittuu Joutsan kuntakeskuksen välittömään läheisyyteen ja Myllylahdella on runsaasti ranta-asutusta ja kesämökkejä. Myllylahden pohjoisrannalla sijaitsee uimaranta.

Nykyinen toiminta ja päästöt

Laitoksen toiminta on ollut kirjolohen istukaspoikastuotantoa. Kasvatus tapahtuu kahdeksassa maa-altaassa, joiden yhteispinta-ala on 800 m² ja tilavuus 1 200 m³. Rehunkäyttö oli vuosina 2007–2009 noin 48 000–70 800 kg ja kalojen lisäkasvu noin 50 600–75 900 kg. Hakemuksen mukaan laitoksen vedenkäyttö on vaihdellut 0,54–0,66 m³/s vuosina 2007–2009. Käytettyä vesimäärä seurataan poistouomaan rakennetulla mittapadolla.

Laitos ottaa vetensä Viherinjärvestä ja Myllykoskesta ja johtaa vedet alapuoliseen Myllylahteen. Varsinaista vesienkäsittelyä laitoksella ei ole. Altaissa on lietetaskut ja poistovesi johdetaan vesistöön kolmen poistouomassa sijaitsevan lietetaskun kautta. Lietettä muodostuu vuosittain noin 4 500 m³ ja se poistetaan altaiden lietetaskuista imuroimalla ja poistouoman lietetaskuista pumppaamalla. Lieite johdetaan turvesuotimelle, jonka pinta-ala on 255 m². Turpeesta 100 m³ vaihdetaan noin kahden vuoden välein. Turvelieteseos kompostoidaan.

Päästötarkkailun mukaan laitoksen fosforipäästöt vesistöön ovat vaihdelleet vuosina 2004–2009 välillä 213–360 kg vuosittain. Vuosina 2007–2009 tarkkailun fosforipäästöjen sekä rehunkäytöstä ja lietteenpoistosta lasketun taseen suhde oli seuraava:

vuosi	tarkkailu kg/P/a	tase kg/P/a
2007	334	257
2008	213	227
2009	300	334

Fosforipäästöistä 68 % tuli kasvukaudella touko -lokakuun aikana. Päästöt mitataan kahden viikon kokoomanäytteinä. Vuonna 2009 yksittäisten kontrollinäytteiden lähtevän veden pitoisuudet olivat 1,6–4,4 -kertaisia kokoomanäytteisiin verrattuna.

Hakemuksen mukainen toiminta ja päästöt

Hakija esittää, että vuotuista enimmäispäästörajaa nostetaan 70 kg vuodessa, eli 400 kg:aan nykyisestä 330 kg:sta eikä vuotuiselle tuotantomäärälle aseteta rajoitusta.

Poistovedet käsitellään nykyisen käytännön mukaisesti lietteenkeräyslaitteistolla. Kiertovesijärjestelmä on hakijan mukaan tuotannon kokoon nähden suhteettoman kallis ja joidenkin tietojen mukaan myös tautialtis. Pintavalutus kentän tyyppinen vesienkäsittelyjärjestelmä ei ole tilanpuutteen vuoksi mahdollista toteuttaa. Yliruokintaa on vältetty osittain automaattisella ruokinnalla ja ruokinnassa käytetään mahdollisimman vähäfosforipitoista kuivarehua.

Jätehuolto Kuolleet kalat, joita kertyy noin 1 000 kg vuodessa, kompostoidaan tai toimitetaan kunnalliselle kaatopaikalle. Pakkausjätteet toimitetaan kaatopaikalle. Lisäksi syntyy vähäinen määrä öljyä, koneiden suodattimia yms., jotka toimitetaan kunnalliselle ongelmajätteen keräyspaikalle.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP)

Hakijan käsityksen mukaan käytössä olevat tekniset ratkaisut, lietteen imurointi ja johtaminen turvesuodattimelle, ovat olleet tuotannon kokoon ja toiminnan kannattavuuteen suhteutettuna kehittyneitä ja käyttökelpoisia menetelmiä ympäristökuormituksen vähentämiseksi.

Vaikutukset ympäristöön

Laitoksen keskimääräinen päivittäinen fosforipäästö vuosina 2005–2009 nosti Joutsansalmen veden fosforipitoisuutta keskimäärin 2,2 µg P/l, vaihteluvälin oltua 0-12 µg P/l. Suurin fosforipitoisuuden nousu on aiheutunut lokakuussa. Vuosina 2004–2009 kalankasvatuslaitoksen aiheuttama fosforipitoisuuden nousu Myllykoskessa on ollut enimmillään 4-12 µg/l.

Alueen vesistö on ollut a-klorofyllipitoisuuden ja havaskokeiden perusteella lievästi rehevöitynyt. Myllylahdessa on esiintynyt vuodesta 1999 alkaen karvalehti -uposkasvin massaesiintymä, mutta hakijan näkemyksen mu-

kaan kasvin runsastumisella ei ole yhteyttä kalankasvatustiloksen kuormitukseen kuormituksen vähentymisestä johtuen.

Laitos ei aiheuta päästöjä ilmaan tai maaperään, eikä häiritsevää melua.

Päästöraja-arvon nostaminen lisäisi laitoksen kokonaiskuormitusta noin 20 %, joka aiheuttaa Joutsansalmen fosforipitoisuuteen hakijan arvion mukaan syksyisin maksimissaan noin 2 µg/l suuruisen lisäyksen. Muuna aikana lisäkuormituksen aiheuttama fosforipitoisuuden nousu on mikrogramman kymmenesosa.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Toiminnanharjoittaja pitää laitoksen toiminnasta hoitopäiväkirjaa.

Kalanviljelylaitoksen käyttö-, päästö- ja vesistövaikutustarkkailua jatketaan nykyisen käytännön mukaisesti. Vesistö- ja kalataloustarkkailu on toteutettu yhteistarkkailuna Joutsan kunnan jätevedenpuhdistamoiden kanssa. Tarkkailusta laaditaan vuosittain yhteenveto.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 13.9. ja 27.9.2010 perumalla hakemuksen vedenotto-oikeuden nostamista koskien, selvityksellä ympäristökuormituksen vähentämisvaihtoehdoista, arviolla lisäkuormituksen vaikutuksista alapuoliseen vesistöön, selvityksellä tarkkailuohjelman hyväksymistilanteesta ja virtaamamittausta koskevilla selvityksellä.

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla aluehallintovirastossa ja Joutsan kunnassa 28.10.–26.11.2010 sekä erityistiedoksi antona asianosaisille. Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat ja elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastuualueilta, Joutsan kunnalta sekä Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta. Kuulutuksesta on ilmoitettu 3.11.2010 Joutsan seutu -lehdessä.

Lausunnot

1) **Keski-Suomen elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue** on huomauttanut, että ympäristöluvan mukaan laitoksella ei pidetä kalaa 1.6.–31.7. välisenä aikana, mutta hakemuksesta ei ilmene, onko laitoksella tarkoitus jatkaa samalla tavalla. Lupahakemuksessa on virheellisesti ilmoitettu, että laitoksella käytetty vesimäärä mitataan kolmiomittapadolla.

Kalanviljelylaitoksen rehunkulutus, lisäkasvu, rehukerroin, rehun fosforipitoisuus ja fosforikuormitus vuosina 2004–2009 ovat olleet seuraavat:

vuosi	rehunkulutus kg/a	lisäkasvu kg/a	rehu- kerroin	rehun P- pitoisuus %	fosfori- kuormitus kg P/a *
2004	79 600	85 377	0,93	1,04	312 / 310
2005	77 000	81 736	0,94	1,07	360 / 351
2006	79 600	79 822	1,00	1,09	234 / 330
2007	70 825	72 883	0,97	1,19	300 / 334
2008	48 125	50 647	0,95	1,21	213 / 227
2009	69 075	75 853	0,91	1,14	334 / 257

*)kuormitustarkkailu / ainetase

Rehun fosforipitoisuus on ollut vuosina 2004–2009 keskimäärin 1,12 %, mikä on keskimäärin 6 % suurempi kuin vuosien 1998–2003 rehun keskimääräinen fosforipitoisuus (1,06 %).

Kalanviljelylaitoksen fosforikuormitus on ollut vuosina 2004–2009 keskimäärin 292 kg/a kuormitustarkkailun perusteella ja 302 kg/a ainetaselaskelman mukaan laskettuna. Tarkastelujaksolla kuormitustarkkailun perusteella saadun ja ainetaseella arvioitun keskimääräisen kuormituksen ero ei ole suuri, mutta vuositasolla ero on ollut ajoittain merkittävä. Esimerkiksi vuonna 2006 ainetaseesta saatu kuormitus on ollut 40 % suurempi ja vuonna 2009 23 % pienempi kuin kuormitustarkkailusta saatu kuormitus. Ainetaselaskennassa lietteenpoiston merkitys on arvioitu liian suureksi. Esimerkiksi vuonna 2009 lietteenpoiston mukana on arvioitu poistetun fosforia 225 kg, mikä merkitsisi 47 % fosforireduktiota. Kalalaitoksilla tehtyjen tutkimusten mukaan lietetaskuista lietettä poistamalla voidaan päästä korkeintaan 10 % fosforin poistotehoon. Taimen Oy Joutsan laitoksella myös kuormitustarkkailu saattaa sisältää virheellisyyksiä, sillä virtaaman mittauksen tarkkuus vaatii vielä tarkistamista. Laitoksen kuormitus saattaa todellisuudessa olla suurempi kuin tarkkailuraporteissa on esitetty.

Viljelylaitoksen vaikutuksia alapuoliseen vesistöön on tutkittu kesäaikaisella näytteenotolla. Vuodesta 2004 lähtien on kasvatuksen painopiste kuitenkin siirtynyt syksyyn ja viime vuosina laitoksella ei ole ollut kaloja kesäheinäkuussa lainkaan. Tämän vuoksi tarkkailutulokset eivät kuvaa laitoksen vaikutuksia. Tarkkailuohjelma tulee päivittää ajantasaiseksi. Vesistönäytteitä tulee ottaa myös syys-, loka- ja maaliskuussa ja vaikutustarkkailuun tulee lisätä uusi havaintopiste lähemmäksi kalanviljelylaitosta. Tarvittaessa myös analytiikkaa tulee täydentää. Vuonna 2010 otettujen kontrollinäytteiden perusteella laitoksen alapuolisen veden fosforipitoisuus oli maaliskuussa ja syksyllä 6-10 µg/l suurempi kuin laitoksen yläpuolisen veden.

Laskennallisesti Joutsansalmeen tulevan kuormituksen määrä ylittää alueelle tulevan sallitun fosforikuormituksen ja ajankohdasta riippuen kalalaitoksen osuus vuorokausikohtaisesta kuormituksesta voi olla jopa puolet. Huomattava osa laitoksen kuormituksesta tulee kuitenkin loppu-

kesän/syksyn aikana, jolloin sen merkitys vastaanottavassa vesistössä on kesäaikaa pienempi. Myös veden viipymä alueella on muutaman vuorokauden luokkaa.

Kalanviljelylaitoksen alapuolinen vesistö on osa Rautavettä ja se on luokiteltu vesienhoidon suunnittelussa luokkaan hyvä. Vesienhoidon toimenpiteohjelmassa on vesistölle asetettu tavoitteeksi säilyttää vesistö vähintäänkin nykyisessä hyvässä tilassa. Koska alueen sijainnin mukaan myös virkistyskäyttöpaineet ovat taajaman läheisyydessä huomattavat, ei alueelle tulevan kuormituksen määrää tule lisätä.

Haitankärsijät ovat olleet yhteydessä useaan otteeseen Keski-Suomen ELY-keskukseen kalanviljelylaitoksen aiheuttamien päästöjen ja kokemionsa vesistöhaittojen vuoksi. Kalanviljelylaitoksella on tehty tarkastuskäyn-
tejä näiden yhteydenottojen vuoksi 13.9., 16.9. ja 27.9.2010.

Lupapäätökseen on kirjattava, että laitoksella ei kasvateta kalaa kesä- ja heinäkuussa. Tällä on vaikutusta esimerkiksi päästö- ja vaikutustarkkailuun.

Toimintaa voidaan jatkaa seuraavin muutoksin:

- Enimmäisfosforikuormitusrajaa ei voi nostaa, koska jo nykyisellään laitoksen toiminnasta koetaan aiheutuvan haittoja erityisesti Myllynlahdessa. Fosforipäästö saa olla enintään 300 kg vuodessa.
- ELY-keskuksen käsityksen mukaan vuosittain käytettävän rehun määrän rajoittamisen sijaan olisi vesiensuojelullisesti merkityksellisempää antaa määräys rehun sisältämälle fosforille, mikä voisi enintään olla 650 kg/a.
- Päästötarkkailussa ilmenneiden kuormitusnäytteiden ja kontrollinäytteiden pitoisuuserojen selvittämiseksi olisi 14 vuorokauden kokoomanäytteen lisäksi analysoitava erikseen myös päivittäin otetut näytteet. Päivittäiset näytteet tulee ottaa syys- ja lokakuun kuormitustarkkailujen aikana ainakin yhtenä vuonna heti lupapäätöksen antamisen jälkeen.
- Nykyisen päästötarkkailuohjelman (3.6.2008) mukaan laitokselta otetaan vuosittain neljä kontrollinäytettä. Ohjelmaa on muutettava siten, että konsultin ottamat kontrollinäytteet otetaan kuusi kertaa vuodessa. Kontrollinäytteistä tulee analysoida myös kokonaistyyppi laitoksen typpipäästöjen selvittämiseksi. Muilta osin päästötarkkailua voidaan jatkaa nykyisen tarkkailuohjelman mukaan.

Hakijan on toimitettava virtaamamittauksiin perehtyneen asiantuntijan laatima suunnitelma virtaamamittauksen järjestämisestä ELY-keskukselle kolmen kuukauden kuluttua päätöksen antamisesta. Virtaamamittaus tulee toteuttaa kahdeksan kuukauden kuluttua päätöksen antamisesta. Virtaamamittausjärjestelmä tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että mittausvirhe on alle 5 %.

Lupamääräys virtaamamittauksen järjestämisestä ja päästötarkkailun muuttamisesta, tulee määrätä noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta. Luotettavia pitoisuus- ja virtaamatietoja tarvitaan laitoksen todellisten päästöjen selvittämiseksi ja valvomiseksi. Näin ollen lupamääräyksiä ei voida siirtää täytäntöönpanoon vasta sen jälkeen, kun lupapäätös on saanut lainvoiman.

Käyttö- ja päästötarkkailuohjelma tulee hyväksyä lupapäätöksessä. Käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailua tulee voida muuttaa ELY-keskuksen tarpeelliseksi katsomalla tavalla.

Lupakauden tulee olla lyhyt, korkeintaan neljä vuotta, jotta päästö- ja vaikutustarkkailulla saadaan tarvittavaa lisätietoa lupamääräysten tarkistamiseksi. Lupamääräysten tarkistamishakemukseen tulee liittää suunnitelma laitoksen saneeraamisesta kustannuksineen ja arvio sen vaikutuksesta laitoksen kuormituksen vähentymiseen. Vaihtoehtoisia ratkaisuja voivat olla esimerkiksi kiertovesilaitos tai maa-altaiden korvaaminen itsepuhdistuvilla altaille yhdistettynä tehokkaaseen lietteenpoistoon ja -käsittelyyn. Maa-uomalaitoksen vesistökuormituksen vähentämiseen ei ole olemassa riittävän tehokkaita vesiensuojelumenetelmiä, vaan vaihtoehdoksi jää tuotannon rajoittaminen. Kuormituksen vähentäminen edellyttää laitoksen kokonaisvaltaista saneerausta.

ELY-keskus on esittänyt toivomuksen paikalla tehtävästä tarkastuskäynnistä lupakäsittelyn yhteydessä.

2) Keski-Suomen elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksen kalatalousryhmä on toimittanut lausuntonsa liitteenä kalataloustarkkailuraportin vuodelta 2009 ja vaatinut, että hakijalle tulee asettaa seuraavat velvoitteet:

- Hakijan tulee tarkkailla hankkeen vaikutuksia kalastoon ja kalastukseen Keski-Suomen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Ehdotus tarkkailuohjelmaksi tulee toimittaa ELY-keskukselle kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lupa on saanut lainvoiman. Tarkkailu voidaan toteuttaa yhdessä alueen muiden kuormittajien kanssa.
- Hakijan tulee maksaa Keski-Suomen ELY-keskukselle 600 euron vuotuinen kalatalousmaksu käytettäväksi kalastukselle ja kalakannoille aiheutuvien vahinkojen ehkäisemistä tai vähentämistä tarkoittavien toimenpiteiden toteuttamiseen. Maksu on suoritettava ensimmäisen kerran sinä vuonna, jolloin päätös saa lainvoiman ja sen jälkeen maksu on maksettava vuosittain maaliskuun loppuun mennessä.
- Laitoksen fosforipäästöjen vesistöön ei tule lisääntyä, vaan ne saavat olla enintään 300 kg P/a.
- Toiminnan vaikutuksia alapuolisen vesistön laatuun tulisi tarkkailla myös kesäkuukausien ulkopuolella, jolloin kuormitus on suurinta. Lisäksi laitoksen läpi kulkevan veden määrän arvioinnin luotettavuutta tulee parantaa kuormituksen laskennan tarkkuuden lisäämiseksi.

Tehdyistä kesäaikaisista vedenlaatumittauksista ei suoraan voi arvioida laitoksen koko vuoden aikaista vaikutusta alapuolisen vesistön laatuun. Pääasiallinen kuormitus on viime vuosina tapahtunut aikana, jolloin levien kasvu jo hidastuu. Vesistökuormituksesta voi kuitenkin olla haittaa myös kasvukauden ulkopuolella, esimerkkinä Pien-Saimaalla vuonna 2009 todettu talviaikainen sinileväkukinta. Vesistökuormituksen vähentäminen kokonaisuudessaan on vesistöjen tilan kannalta merkityksellistä. Laitoksen vaikutusten arvioimiseksi on jatkossa tarpeen saada tietoa myös kasvatuskauden aikaisesta vedenlaadusta laitoksen alapuolisessa vesistössä, mukaan lukien syvänteiden happipitoisuuden mittaaminen talvella.

Luvanhakijan toiminnalla on tarkkailutulosten perusteella lievästi rehevöittävä ja verkkoja limoittava vaikutus alapuolisessa vesistössä. Vesistön tilan ei tule huonontua nykyisestään, joten laitoksen kuormitusta ei tule lisätä. Luvansaajan tulisi myös jatkaa toimintansa kalastovaikutusten seuranta kalastotarkkailulla. Kalastolle ja kalastukselle aiheutuvat vahingot voidaan kompensoida 600 euron kalatalousmaksulla. Istutusvelvoitteen sijasta kalatalousmaksu on joustavampi keino toteuttaa tarvittavia hoitotoimia. Maksu mahdollistaa istutettavan lajin vaihtamisen tarvittaessa, tai muiden kalakannoille aiheutuvien vahinkojen ehkäisemiseen tai vähentämiseen tähtäävien toimenpiteiden, kuten vesikasvien poiston, toteuttamisen. Maksun suuruus vastaa tähän asti lupavelvollisen toimesta toteutettujen taimenistutusten arvonlisäverollista arvoa.

Lupahakemuksen perusteella laitoksen käyttämän vesimäärän mittauksen luotettavuus vaikuttaa epäselvältä. Näin ollen ei tiedetä ovatko laitoksen virtaamatiedot ja vuosikuormitus oikeat. Virtaamamittauksen luotettavuutta tulisi uudella lupakaudella parantaa.

3) **Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen** on todennut, että kalanviljelylaitoksen toiminta tulisi muuttaa vedenkäsittelyltään kiertovesijärjestelmäksi, jotta vesistön kuormitus saataisiin minimoitua ja korjattua välittömästi alapuolisen vesistön tilaa.

4) **Joutsan kunnanhallitus on todennut**, että nykyisenkaltaista jäteveden purkamista Myllylahteen ja sitä kautta koko Joutsan seudun keskeiseen vesialueeseen ei tule sallia. Kaikki tuotantoprosessissa syntyvä jäte, käytetty vesi, lääkeaineet ja muut kemikaalit on puhdistettava ja yrityksen on huolehdittava loppujätteen asiallisesta käsittelystä. Laitos tulee muuttaa vedenkäsittelyltään kiertovesijärjestelmäksi. Laitostekniset muutokset on toteutettava kahden vuoden siirtymäajan kuluessa ja ympäristönkuormitus on arvioitava uudelleen uuden ympäristölupahakemuksen pohjalta.

Velvoiteseurannan toteutustapa tulee uudistaa ja puolueettomuus taata.

Hakijan on välittömästi tehtävä myös sellaisia laitos- ja tuotantoteknisiä muutoksia, joiden avulla fosforipäästöt pienenevät heti ja haitallisten aineiden vesistöön juoksuttaminen loppuu.

Muistutukset

5) **AA** (Linturanta RN:o 19:3, Joutsa, Jousa) on muistuttanut Myllylahtea vaivaavasta karvalehtiongelmasta ja karvalehden mahdollisesta siirtymisestä Joutsansalmeen ja vaatinut, että nykyistä fosforipäästörajaa ei saa nostaa, vaan sitä pitää laskea. Hakijan on puhdistettava jätevetensä, mikäli toimintaa laajennetaan.

6) **BB** (Ala-Rapaniemi, RN:o 2:323, Joutsa, Jousa) on vaatinut, että fosforipäästöarvoa ei saa nostaa vaan mieluummin vähentää. Laitos on aiheuttanut vesistön rehevöitymistä. Erityinen ongelma on karvalehden massaesiintymä.

7) **As oy Meijerinranta 1** (Meijerinranta 1, RN:o 2:862, Joutsa, Jousa) ja
8) **As oy Meijerinranta 2** (Meijerinranta 2, RN:o 2:861, Joutsa, Jousa) ovat vastustaneet päästöoikeuden nostamista ja vaatineet puhdistuslaitoksen rakentamista kalankasvatuslaitokselle.

9) **Joutsansalmi-yhdistys ry** on vaatinut, että ympäristöluvan ehtoja määrättäessä huomioidaan vähintään:

Kalankasvatuksessa syntyvien jätevesien nykyisenkaltaista juoksutusta kuntakeskuksen keskeiseen vesialueeseen ei tule sallia missään muodossa. Kalankasvatuksessa syntyvät jätteet, käytetty vesi, lääkeaineet, kemikaalit ja muut aineet tulee puhdistaa mahdollisimman täydellisesti ja syntyvä loppujäte ottaa talteen ja käsitellä määräysten mukaisesti.

Mikäli kalankasvatuslaitoksen siirtämistä sopivampaan sijaintipaikkaan ei voida toteuttaa kahden vuoden kuluessa, vesistövaikutus tulee minimoida nykyaikaisella poikastuotantoon soveltuvalla laitostekniikalla. Laitos tulee kahden vuoden määräajan kuluessa muuttaa keinoallaslaitokseksi ja liittää siihen kiertovesitekniikka ravinnepäästöjen hallitsemiseksi ja kuormituksen olennaiseksi pienentämiseksi.

Ennen laitostekniikan muutosta hakijalta on edellytettävä myös välittömiä toimenpiteitä fosforipäästöjen pienentämiseksi ja haitallisten aineiden vesistöön juoksettamisen lopettamiseksi. Vesiensuojelutoimenpiteitä on tehostettava niin, että fosforipäästö laskee nykytasosta. Fosforipäästöjen lisäämistä ei tule sallia edes lyhytaikaisesti. Siirtymäaikana fosforin vuotukseksi päästörajaksi on asetettava 165 kg/a, minkä lisäksi myös typpipäästölle on määrättävä raja-arvo.

Päästötarkkailun menettelyt tulee uudistaa ja kontrollimittauksia on tehtävä kaikkina kuukausina, jolloin laitos on toiminnassa. Kontrollimittausten tulokset tulee ottaa raportoinnissa ja niiden johtopäätöksissä aina huomioon, mikäli ne poikkeavat laitoksen omista mittauksista.

Kontrollimittausten tuloksissa fosforipitoisuudet ovat usean vuoden ajan olleet korkeampia kuin luvanhaltijan ottamissa näytteissä. Käytävissä olevasta aineistosta on pääteltävissä, että avoveden aikaan fosforipäästöt ovat olleet noin kaksinkertaiset omavalvontalukuihin nähden. Siten myös haitat ovat olleet ilmoitettua suuremmat. Arvioitua päästömäärästä ja arvioitu

haitan määrä eivät ole päteviä. Taimen Oy:n hakemuksessaan käyttämät perustelut tältä osin on jätettävä huomiotta ympäristöluvan sisältöä määrittäessä. Lupaharkinnassa tulee käyttää kontrollimittaustuloksia ja tässä muistutuksessa korostettuja näkökohtia.

Laitoksen arvio vähäisistä vesistövaikutuksista alapuoliseen vesistöön on virheellinen. Laitokselta vesistöön johdettavan veden fosfori-, typpi- ja BOD₇ -kuormitusta tulee seurata jatkuvatoimisilla analysointilaitteilla ja virtaamamittauksella. Tarkkailua tulee laajentaa biologisiin muuttujiin ja seurata ainakin alapuolisen vesistön vesikasvillisuuden kehittymistä. Määräajoin on lisäksi seurattava mm. pohjaeläinten ja mahdollisesti surviais-sääskien ja piilevien esiintymistä, jotta todelliset vaikutukset saadaan selville.

Ympäristöluvan ehtona on kalankasvatuksessa syntyvän jäteveden puhdistuksen ja ensi sijassa lietetaskujen ja turvesuotimen läpi juoksettavan puhdistamattoman jäteveden laskemisen lopettaminen Joutsan keskeiseen vesialueeseen.

10) **Suonteen kalastusalue** on todennut, että se ei hyväksy laitoksen jätevesien laskemista nykyisenlaisina kalastusalueen vesialueille. Kalastusalue yhtyy alueen seitsemän osakaskunnan esittämiin näkemyksiin, asiantietoihin ja vaatimuksiin.

Kalastusalueen ja osakaskuntien yhteinen kanta on, että hakemus entisiin lupaehdoin tulee hylätä. Vesialueen omistajat eivät hyväksy fosforin päästörajan nostamista.

Ympäristölupahakemus on hylättävä ja toiminta määrättävä lakkautettavaksi, koska laitoksen fosforipäästöt ovat rehevöittäneet vesistöä ja aiheuttaneet karvalehtiesiintymän, joka estää jopa veneilyn muusta virkistyskäytöstä puhumattakaan.

Toissijaisesti jätevedet täytyy puhdistaa nykyaikaisin menetelmin, vastaavasti kuin teollisuuden ja asutusten jätevedet. Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti jätevedet tulisi puhdistaa parhaalla käyttökelpoisella tekniikalla. Päästöttömään järjestelmään tulee päästä kahden vuoden aikana. Myös päästöjen valvontaa on tehostettava.

Tarkkailu- ja kontrollitulosten eroavaisuudesta johtuen laitoksen fosforipäästömäärät tulisi arvioida uudelleen olemassa olevien kontrollimittausten perusteella. Kontrollimittausten perusteella lupamääräyksiä on rikottu jopa moninkertaisesti ja kalastusalue on vaatinut asian selvittämistä. Tulosten virheellisyydestä johtuen tarkkailutuloksia ei tulisi käyttää lupahakemuksen käsittelyssä.

11) **CC** (Ainola, RN:o 3:125, Joutsa, Jousa) ovat huomauttaneet, että laitoksen päästöjen seurauksena on olemassa riski, että laitoksen alapuolinen vesistö pilaantuu aina Angesselän Natura-aluetta myöten.

Päästötarkkailun luotettavuutta tulee kehittää siten, että kontrollimittauksia otetaan joka kuukausi. Turvesuodattimelle pumpattavan lietteen fosforipitoisuutta tulisi seurata kontrollimittauksin ja turvesuodin ja sorakerros vaihtaa kokonaisuudessaan vuosittain. Samalla tulisi varmistaa, että ravinteet eivät pääse valumaan vesistöön vaihdetusta suotimesta. Lietteiden määrän laskemiselle tulisi kehittää luotettava menetelmä. Keski-Suomen Ely-keskuksen tulee vaatia lisätyt kontrollimittaukset jo vuoden 2011 alusta lukien.

Tieto tuotannossa käytettyjen kemikaalien määrästä tulisi antaa vuosittain. Laitoksen pesuvedet on puhdistettava ongelmajätteen tapaan. Lietetaskut tulisi imuroida vähintään kerran kuukaudessa.

Mahdollisesti myönnettävässä ympäristöluvassa fosforin päästöraja-arvoa pitää alentaa selvästi, esimerkiksi tasolle 200 kg/a. Luvassa täytyy rajoittaa myös typen päästömäärää 30–40%, eli noin 3 300 kg:aan vuodessa. Samalla valvontaa tulee tehostaa.

Kalankasvatuslaitoksen tulee poistaa kustannuksillaan karvalehtiongelman aiheuttama haitta ympäristöviranomaisen valvonnassa parhaan käytökelpoisen tekniikan mukaisesti.

Laitoksen toiminta on aiheuttanut voimassa olevassa lupapäätöksessä ennakoimatonta vahinkoa, minkä seurauksena Myllykosken-Angesselän rantakiinteistöjen arvo on laskenut muistuttajien näkemyksen mukaan 10–20 % ja haitan suuruus runsaalle sadalle kiinteistölle on kokonaisuudessaan noin 2 000 000 euroa.

Joutsansalmen muuta kuormitusta arvioitaessa valuma-alueen peltopinta-alan osuudeksi on hakemuksessa harhaanjohtavasti ilmoitettu 28, kun se on enää noin 10 %.

12) **DD** (Salmenranta, RN:o 2:470, Joutsa, Jousa) ovat ilmoittaneet ehdottomasti vastustavansa enimmäisfosforipäästörajan nostamista.

13) **Joutsan osakaskunta, Heikkilän osakaskunta, Ruskealan osakaskunta, Puttolan osakaskunta, Sairasen osakaskunta, Makiaistenmaan osakaskunta ja Rusin osakaskunta** ovat ilmoittaneet vastustavansa kalanviljelylaitoksen jätevesien purkamista puhdistamattomana Joutsansalmeen. Hakemus päästörajan nostamisesta tulee hylätä.

Ensisijainen vaatimus toiminnan jatkamiselle on kalankasvatuslaitoksen jätevesien puhdistaminen siten kuin teollisuuden ja asutuksen jätevedet puhdistetaan. Toissijaisena vaatimuksena on että nykyinen fosforin päästöraja-arvo puolitetaan ja lupa annetaan viiden vuoden määräajaksi, jonka jälkeen laitos suljettaisiin.

Laitoksen fosforikuormitus on ollut todennäköisesti merkittävästi ilmoitettua suurempaa. Massiiviset karvalehtiesiintymät ovat rajoittaneet ja jopa

kokonaan estäneet vaelluskalojen vaelluksia viimeisten kymmenen vuoden aikana.

Hakemuksessa esitetyt kuormitusluvut ja arvio päästöjen määrästä on jätettävä lupaharkinnassa huomiotta kontrollimittauksiin verrattuna ristiriitaisuudesta johtuen. Harkinnassa on käytettävä kontrollimittaustietoja ja muistutuksessa esitettyä. Laitoksella käytetään rehun lisäksi muita haitallisia aineita, kuten formaliini ja antibiootit ja kuljetusten mukana tulee haittakasvien osia.

Laitoksen toiminta aiheuttaa haittoja asukkaille, peruuttamattomia muutoksia luonnonolosuhteille ja haittaa ja vaarantaa alueen ihmisten elinoloja hyväksymättömällä tavalla. Karvalehtiesiintymä alkaa kalanviljelylaitoksen alapuolelta, mutta sen poistokustannukset ovat jääneet muiden maksettavaksi.

Laitos tulee joko ajaa hallitusti alas tai jätevedet on puhdistettava. Mikäli ympäristölupa myönnetään vähäisenkin fosforikuorman päästämiseksi osakaskuntien vesialueille, osakaskunnat ovat pidättävät oikeuden esittää vaatimuksen täysimääräisten haittakorvausten maksamisesta.

14) **EE** (Kivitasku, RN:o 2:859, Joutsa, Jousa) on toivonut, ettei fosforipäästörajaa nosteta nykyisestä runsaasta karvalehtikasvustosta johtuen.

15) **FF** (Linturanta RN:o 19:3, Joutsa, Jousa) on muistuttanut, että kasassa on riittävästi näyttöä, että Joutsansalmen vesistö rehevöityy. Ero yläpuolisen vesistön tilaan on huomattava ja voimakkainta karvalehden esiintyminen on kalalaitoksen purkuaukolta eteenpäin Myllylahdelle päin.

Kalalaitoksen käyttämä tekniikka on vanhentunutta verrattuna moniin muihin sisävesien kalankasvatuslaitoksiin. Velvoitetarkkailussa mitattavia aineita (fosfori ja typpi) huolestuttavampaa on vesistöön kulkeutuva formaliini, joka on syöpää aiheuttava aine. Antibioottien ja nukutusaineiden päästöistä ei ole tietoa. Antibioottien aiheuttamat immunitetit bakteereissa voivat olla huomattavasti suurempi uhka ympäristölle ja ihmisille kuin rehevöityminen. Käytettyjä lääkkeitä ei saada kalalaitoksen tekniikalla pois jätevedestä.

Kalalaitoksen lupaehtoja on tiukennettava rajusti ja laitokselle on saatava kiertovesijärjestelmä päästöjen hillitsemiseksi tai Joutsan alueen vesistö kärsii pahasti. Vaatimus Taimen Oy:n kohdalla ei ole kohtuuton, sillä yrityksellä on edellytykset toteuttaa päästövähennykset.

16) **GG** (Simusolmu, RN:o 9:39, Joutsa, Jousa) on vaatinut kalankasvatuslaitoksen päästöjen vähentämistä ja siirtymistä tehostettuun jätevesien käsittelyyn ja suljettuun kiertovesitekniikkaan perusteluinaan Myllylahden rehevöityminen, karvalehden runsastuminen laitoksen purku-uoman alapuolella ja sinilevien runsastuminen 2000-luvulla. Päästötarkkailun kontrolli- ja kokoomanäytteiden moninkertaisista pitoisuuksista johtuen kalanviljelylaitoksen fosforikuormituslaskelmat tulisi

tehdä uudelleen kontrollinäytteet huomioiden. Ensi sijassa tulisi myös selvittää, mistä erot johtuvat. On perusteltua olettaa, että laitoksen aiheuttama fosforikuormitus on hakemuksessa esitettyä suurempaa.

17) **HH** (Riuttala, RN:o 3:208, Joutsa, Jousa) ovat muistuttaneet, että hakijan arvio toiminnan vähäisestä vaikutuksesta alapuoliseen vesistöön on virheellinen ja perustuu kontrollimittausten tulkintavirheeseen ja vesistössä havaittujen muutosten vähättelyyn. Lupahakemuksessa esitettyjä lukuja fosforipäästöistä ei siten voida pitää pätevinä.

Joutsan kunta vaatii päästöjen vähentämistä ja Joutsansalmi-yhdistys ry:n muistutuksessa on esitetty laitoksen nykyiset haitat.

18) **II** (Loviisanlahti, RN:o 2:864, Joutsa, Jousa) ovat vaatineet, että päästörajoja ei nosteta, vaan pienennetään nykyisestä. Myllylahden pohjoisranta on jo nykyisellä kuormituksella umpeenkasvanut.

19) **JJ** (Kallenmäki, RN:o 3:141, Joutsa, Jousa) on muistuttanut, että Myllylahden vedenlaatu on 60-luvulta hitaasti, mutta silminnähden heikentynyt ja kiistattomasti voidaan todeta, että kalanviljelylaitoksen päästöillä on ollut asiaan vaikutusta.

Lupahakemukseen on suhtauduttava kielteisesti vaikka hakemus täyttäisi normaalit lupaehdot.

Vastine

Hakija on vastannut **elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen 1)** ja **kalatalousryhmän 2)** lausuntoihin, että sillä ei ole huomautettavaa kalataloustarkkailuun eikä kalatalousmaksun suuruuteen. Tehtyjen virtaaman tarkistusmittausten mukaan mittapato toimii luotettavasti.

Vaadittu enimmäisfosforiraja rajoittaa selkeästi kasvatetun kalan määrää ja tekee liiketoiminnan jatkamisen taloudellisesti kannattamattomaksi. Valtioneuvoston periaatepäätöksessä esitetään, että vesiviljelytoiminnan ympäristöluvutusta kehitetään niin, että se huomioi nykyistä paremmin elinkeinotoiminnan erityispiirteet. Ympäristöluvassa määrätään toiminnan sallituista päästöistä rajoittamatta tuotantomäärää. Käytetyn rehun fosforipitoisuus on keskimäärin 1,1 %, eikä sitä voida alentaa kalanpoikasten fysiologian kärsimättä.

Fosforikuormituksen enimmäisrajan laskeminen ei ole mahdollista nykyisen tekniikan avulla ilman että rehunkäyttöä ja kasvatetun kalan määrää rajoitetaan voimakkaasti. Samasta syystä sekä tautivaaran lisääntymisestä johtuen ei ole mahdollista eikä perusteltua investoida laitoksen muuttamiseksi esimerkiksi kiertovesijärjestelmää hyödyntäväksi. Tehtyjen laskelmien mukaan kiertovesijärjestelmää ei ole saatu kannattavaksi.

Lietteenpoistojärjestelmää kehitetään kesällä 2011 käynnistettävällä automatisoidun lietteenpoistojärjestelmän koekäyttö- ja tutkimushankkeella.

Fosforin päästörajan laskeminen nykyisestä 300 kg:aan vuodessa ei olennaisesti muuttaisi tai kohentaisi alapuolisen vesistön tilaa. Myöskään laitoksen kuormituksen nostaminen 400 kg:aan ei vaikuta vesistön ekologista tilaa huonontavasti. Päästörajan nostaminen tarjoaisi taloudellista joustavuutta.

Väitteet vesistövaikutus- ja kuormitustarkkailujen epäselvyyksistä ovat perusteettomia ja vääriä. Syyskuussa 2010 otetun kontrollinäytteen korkea fosforipitoisuus johtui näytteenottoaikaan tehtyjen altaiden nuottausten seurauksena poistoveteen ja sattumalta näytteeseen joutuneesta lietteestä. Valvovan viranomaisen alapuoliselta vesialueelta ottamien kontrollinäytteiden perusteella voidaan osoittaa, että hakijan toteuttamien kuormitustarkkailunäytteiden tuloksia ja niistä laskettua kuormitusarviota voidaan pitää luotettavina.

Hakija yhtyy ELY-keskuksen näkemykseen ja on esittänyt vesistövaikutustarkkailuohjelman päivittämistä siten, että näytteenotokertoja lisätään nykyisten kesäkuukausien lisäksi myös maaliskuu-, syys- ja lokakuulle. Lisäksi hakija esittää, että päästötarkkailuun lisätään lupapäätöksen antamisen jälkeen yhtenä vuonna päivittäiset näytteet laitokselle tulevasta ja lähtevästä vedestä yhden viikon ajan syys- ja lokakuun kuormitustarkkailujen yhteydessä. Konsultin vuosittain ottamien päästötarkkailun kontrollinäytteiden lukumäärä voidaan nostaa neljästä kuuteen.

Hakija vastustaa lupakauden lyhentämistä neljäksi vuodeksi. Lyhyt lupakausi ei mahdollistaisi parhaan käyttökelpoisen tekniikan testaamista ja käyttöönottoa eikä olisi valtioneuvoston periaatepäätöksen kansalliseksi vesiviljelyohjelmaksi 2015 mukainen.

Hakija on vastannut yhteisesti **Joutsan kunnan, Suonteen kalastusalueen, alueen osakaskuntien ja yksityisten muistuttajien** lausuntoihin ja muistutuksiin. Kiertovesijärjestelmä on tuotannon volyyymiin nähden kohtuuttoman kallis ja lisäksi tautialtis. Laitoksen toiminnasta aiheutunut haitta alapuolisessa vesistössä on ollut niin vähäinen, että uudella tekniikalla ei vesistön tilaan juurikaan voitaisi vaikuttaa.

Laitoksen liiketaloudellisen kannattavuuden vuoksi tuotanto tulee säilyttää vähintään nykytasolla. Fosforikuormituksen vähentäminen laitoksen toimintakyvyn kärsimättä ei ole mahdollista.

Muistutukseen tarkkailutulosten epäluotettavuudesta hakija on viitannut edellä ELY-keskuksen lausuntoon lausumaansa.

Karvaleden leviämiseen Myllylahteen on syynä 2000-luvun poikkeukselliset sää- ja vesiolot ja valtakunnallinen ilmiö uposkasvien äkillisessä lisääntymisessä. Hakija ei katso olevansa velvollinen kasvillisuuden poistoon, sillä kasvillisuuden lisääntymisen ja kalanviljelylaitoksen poistovesien sisältämien ravinteiden välistä yhteyttä ei ole osoitettu tieteellisesti pätevä-

ti. Väite kasvukaudenaikaisista suurista päästöistä on virheellinen, sillä laitos on tyhjiällä syyskesään saakka.

Hakija on kiistänyt väitteet tarkkailujen osoittamien ravinnekuormitus-
tasojen ylittymisestä ja kiistänyt olevansa millään tavoin vastuussa väite-
tystä alueen kiinteistöjen arvonalennuksesta.

Lausunto

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut, että virtaamanmittausjärjestelmää ei voida pitää luotettavana, koska virtaamamittauksista saadut virtaamat olivat 45, 19, 10 ja 2 % korkeampia kuin purkautumiskäyrältä luetut virtaamat. Selvitys mittauseroista ei ole riittävä ja kaikissa olosuhteissa hyväksyttävä mittausvirhe on alle 5 %.

Hakijan vastustama rehun fosforipitoisuuden enimmäisraja on ainoa mahdollisuus kuormituksen vähentämiseksi ennen laitoksen saneraamista. Jos rajoitetaan rehun sisältämää fosforipitoisuutta, toiminnanharjoittaja voi vaikuttaa rehuvalinnallaan käytettävään rehun määrään. Hakijan esittämän automatisoidun lietteenpoistojärjestelmän toimivuudesta ei ole vielä tässä vaiheessa tietoa, joten sitä ei voida vielä tässä vaiheessa ottaa huomioon. Lietteenpoistojärjestelmä tulee asentaa kasvatusaltille selkeytysaltaan sijasta. Laitoksen aiheuttamat haitat ovat selvästi havaittavissa erityisesti Myllylahdessa ja laitoksen osuus vuorokausikohtaisesta kuormituksesta voi olla jopa puolet.

14 vuorokauden kokoomanäytteiden lisäksi on otettava päivittäiset näytteet kahden viikon ajalta, jotta niitä voidaan verrata kokoomanäytteisiin.

Neljän vuoden lupakautena päästö- ja vaikutustarkkailusta saadaan lisätietoa lupamääräysten tarkistamiseksi ja toiminnan laajuuden arvioimiseksi jatkossa ja se on toiminnanharjoittajalle riittävä aika laatia suunnitelma laitoksen saneraamiseksi.

Vastine

Hakija on todennut, että **Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen** vaatimaan vähintään 5 % virtaamamittaustarkkuuteen ei ole käytännössä mahdollista päästä kaikissa olosuhteissa ylisyöksypadon avulla. Kolmiopato mahdollistaisi tarkkuuden, mutta se ei ole Joutsan laitoksella mahdollinen vähäisestä putouskorkeudesta johtuen.

Rehun sisältämän fosforin määrän rajoittaminen vähentäisi kasvatettavan kalan määrää ja heikentäisi siten toiminnan kannattavuutta ja vähentäisi investointivalmiutta, mitä automaattinen lietteenkeruujärjestelmä edellyttää. Järjestelmän testaus poistokanavassa on allasratkaisua helpompaa.

Hakija ei hyväksy elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen käsitystä laitoksen aiheuttamista selvistä ympäristöhaitoista. Käsitykselle ei ole tieteellistä näyttöä. Laitoksen kuormitus on vähentynyt 1970–1990-luvuilta rajusti, mutta karvalehti esiintymä tuli esiin vasta 2000-luvun alussa sa-

manaikaisesti kun muuallakin Suomessa. Laitokselta ei aiheudu kuormitusta kesäisin sen ollessa tyhjillään.

Hakija ilmoittaa suostuvansa kuormitustarkkailunäytteiden päivittäiseen analysointiin kahden viikon kokoomanäytejaksoilla.

Kalanviljelylaitos ei sijaitse vesiensuojelun kannalta epäedullisemmassa paikassa, kuin muutkaan Ely-keskuksen alueella olevat laitokset, joten neljän vuoden määräajalle ei ole perusteita. Esitetyt vesistötarkkailun lisäselvitykset poistavat tarkkailutulosten epäluotettavuuden ja senkään takia lupakautta ei tarvitse lyhentää. Ely-keskus on perustellut kantansa vanhalla ympäristönsuojeluohjeella huomioimatta vuonna 2009 tehtyä valtioneuvoston periaatepäätöstä. Koska Joutsan laitos on täyttänyt lupamääräykset vuosittain eikä ole olennaisesti heikentänyt ympäristönsä tilaa, pidemmän ympäristöluvan myöntämiselle ei ole estettä.

Muistutukset hakijan vastineisiin

Joutsansalmi-yhdistys ry on pyytänyt mahdollisuutta vastata vastineisiin. Yhdistys on uudistanut aikaisemmin esittämät vaatimuksensa laitoksen päästöjen ja haitallisten aineiden vähentämisestä, vesien käsittelyn tehostamisesta ja lyhyestä lupakaudesta. Virtaaman ja päästöjen mittaus on epäluotettavaa. Hakijan toiminta on huonontanut vesistön tilaa ja aiheuttanut ongelmia asukkaille. Hakijalla on taloudelliset ja muut edellytykset toteuttaa vaaditut toimenpiteet.

CC:t ovat vastaselityksessään uudistaneet aikaisemmin esittämät vaatimuksensa ja korostaneet rantakiinteistöjen arvon alenemista ja karvalehti-esiintymän alkuperän selvittämisestä ja kiertovesijärjestelmän käyttöönoton tarpeellisuutta.

Hakijan vastine

Hakija on vastineessaan **Joutsansalmi-yhdistys ry:lle** ja **CC:ille** uudistanut aikaisemmissa vastineissa esittämänsä, pitäytynyt 400 kg:n fosforipäästörajan hakemisessa sekä kiistänyt tuottamuksellisen vesistön pilaaamisen, karvalehtimassaesiintymän aiheuttamisen, epäselvyydet tarkkailussa ja kalankasvatuksesta johtuvan kiinteistöjen arvonalennuksen. Turvekentän turve vaihdetaan vuosittain. Päästöjen vähentäminen esitetyssä mitassa ja kiertovesijärjestelmän käyttöönotto tekevät toiminnan kannattamattomaksi. Laitokselle tuodaan kalat Rautalammin reitillä sijaitsevalta laitokselta, eikä siellä esiinny ollenkaan karvalehteä.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Ympäristöluparatkaisu Aluehallintovirasto hylkää Taimen Oy:n kalankasvatuslaitoksen hakemuksen fosforipäästöraja-arvon nostamisesta.

Aluehallintovirasto tarkistaa kalankasvatuslaitoksen toimintaan Taimen Oy:lle Itä-Suomen ympäristölupaviraston 1.12.2004 myöntämän, Vaasan hallinto-oikeuden 30.8.2006 osittain muuttaman ja korkeimman hallinto-oikeuden 10.3.2008 pysyttämän toistaiseksi voimassa olevan luvan lupamääräykset. Lupamääräykset korvaavat aiemman luvan määräykset ja kuuluvat seuraavasti:

Lupamääräykset

Toiminta ja päästöt vesiin

1. Kalankasvatuslaitoksessa kasvatetaan 0-vuotiaita istukaspoikasia. Laitoksella ei ole lupa pitää kalaa kesä-heinäkuun aikana, lukuun ottamatta kalasairauksista ja kalojen lääkinnästä tai siirtokiellosta johtuvaa poikkeustilannetta.

2. Laitoksella käytetyn kuivarehun fosforipitoisuus saa olla enintään 650 kg vuodessa. Kalojen liikaruokintaa on vältettävä ja ruokinta on järjestettävä niin, että ravinteita pääsee vesistöön mahdollisimman vähän. Rehua ei saa yliannostella ja siitä on poistettava pöly ennen ruokintaa.

3. Laitokselta vesistöön johdettava vuotuinen fosforipäästö saa olla enintään 330 kg.

4. Laitosta on hoidettava asianmukaisesti ja ottaen huomioon ympäristönsuojelunäkökohdat. Laitoksen toiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu melu- eikä hajuhaittoja ympäristölle.

5. Altaiisiin kertyvä liete on poistettava, käsiteltävä ja sijoitettava siten, että siitä ei aiheudu vesien pilaantumista eikä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Selkeytysaltaiden lietetilat ja kalanviljelyaltaiden lietetaskut on tyhjennettävä vähintään kerran viikossa kasvatuskauden aikana.

6. Liete on käsiteltävä turvesuodattimella tai vähintään vastaavantehoisella muulla menetelmällä. Turvesuodatin on pidettävä jatkuvasti toimintakuntoisena. Käsiteltävä liete on jaettava tasaisesti koko suodattimen alueelle ja oikovirtaukset on estettävä. Suodattimen turve on vaihdettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Jätehuolto

7. Kuolleet kalat on kerättävä talteen ja kompostoitava tai toimitettava laitokseen, jolla on asianmukainen lupa käsitellä nämä jätteet. Kuolleet kalat on käsiteltävä eläinjätteen käsittelystä annettujen säädösten mukaan.

8. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteet on lajiteltava ja varastoitava asianmukaisesti sekä toimitettava

hyötykäyttöön tai käsiteltäviksi tavanomaisen jätteen ja ongelmajätteen käsittelypaikkoihin.

9. Hyötykäyttökelpoiset lietteet on asianmukaisesti hyödynnettävä siten, etteivät ne pilaa pohjavettä eivätkä valu vesistöön.

Häiriö- ja muut poikkeustilanteet

10. Laitoksella ilmenevistä kalataudeista ja -kuolemista on viipymättä ilmoitettava Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Lisäksi kalataudeista ilmoittamisen osalta on noudatettava eläintautilain säännöksiä.

Laitteiden ja rakenteiden rikkoutumisesta, kalojen huomattavasta karkaamisesta ja muista ympäristön kannalta merkittävistä poikkeuksellisista tilanteista on ilmoitettava Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Poikkeustilanteiden syyt on välittömästi selvitettävä ja viat on korjattava viipymättä.

Tarkkailu ja raportointi

11. Luvan saajan on pidettävä hoitopäiväkirjaa laitoksen toiminnasta. Hoitopäiväkirjaa pidetään hakemuksen liitteenä 20 olevan käyttötarkkailuohjelman mukaisesti seuraavin tarkennuksin.

Laitoksella on pidettävä kirjaa:

- käytössä olevien altaiden tilavuudesta ja pinta-alasta,
- laitokseen tuodun ja siitä poistetun kalan määrästä,
- kuolleiden kalojen ja muiden jätteen määräästä, laadusta ja niiden käsittelystä sekä toimittamisesta edelleen,
- laitoksella käytettävien rehujen ja kemikaalien varastoinnista sekä muista seikoista, jotka vaikuttavat päästöjen seurantaan ja ohjaukseen.

Luvan saajan on toimitettava Keski-Suomen ympäristökeskukselle vuoden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta ulkopuolisen asiantuntijan laatima selvitys virtaamamittauksen tarkkuudesta. Virtaamamittauksen mittausvirhe saa olla enintään 5 %. Tarvittaessa selvityksen tulee sisältää suunnitelma uudesta virtaamamittausmenetelmästä.

12. Kalanviljelylaitoksen päästötarkkailu toteutetaan hakemuksen liitteenä 20 olevan päästötarkkailuohjelman mukaisesti muutettuna siten, että 14 vuorokauden kokoomanäytteiden lisäksi on otettava päiväkohtaiset näytteet vastaavalta jaksolta. Näytteistä analysoidaan kokonaisfosfori ja kokonaistyppi. Kontrollinäytteitä otetaan kuusi kertaa vuodessa.

13. Toiminnan vesistövaikutustarkkailu on toteutettava hakemuksen liitteenä 20 olevan tarkkailuohjelman mukaisesti seuraavin muutoksin:

Vesinäytteitä otetaan kesä-, heinä- ja elokuun lisäksi maaliskuussa, syyskuussa ja lokakuussa. Syys- ja lokakuun määriykset tehdään kesäkuun

ohjelman mukaisesti ja maaliskuun määräykset vastaavasti kuin elokuussa poislukien klorofylli-a:n analysointi. Ohjelmaan lisätään Angesselän Myllylahdelle uusi havaintoasema lähemmäs laitoksen purkupistettä Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa tarkemmin sovittavaan paikkaan. Havaintoasemalta otetaan näytteet vastaavasti kuin Joutsansalmi 2:n havaintoasemalta.

Päivitetty tarkkailuohjelma on toimitettava Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Tarkkailuohjelmaa voidaan muuttaa Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

14. Toiminnan vaikutuksia kalastoon ja kalastukseen on tarkkailtava Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousryhmän hyväksymällä tavalla. Tarkkailuohjelma on toimitettava Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

15. Tarkkailujen tulokset on toimitettava tarkkailuohjelmassa määrättyin ajoin Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Lisäksi kalataloudellisen tarkkailun tulokset on toimitettava Suonteen kalastusalueelle. Tarkkailutiedot on vaadittaessa annettava myös asianosaisille nähtäviksi.

Kalatalousmaksu 16. Luvan saajan on maksettava vuosittain 600 euroa kalatalousmaksua Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja elinkeinokeskukselle kalataloudellisten haittojen poistamiseksi.

Toiminnan lopettaminen

17. Jos laitoksen toiminta lopetetaan lupakauden aikana, siitä on ennakoon ilmoitettava Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Laitosalue on saatettava sellaiseen kuntoon, että siitä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Toiminnan loputtua on laitteet ja rakennelmat poistettava vesistöistä.

Korvaukset

Luvan saajan on maksettava Joutsan osakaskunnalle Joutsan kunnan Jousan kylässä sijaitsevan yhteisen vesialueen 876:3 omistajana vuosilta 2011–2015 vesikasvillisuuden lisäkasvusta aiheutuvasta vesialueen käytön vaikeutumisesta ja haitan poistamisesta aiheutuvista kustannuksista korvausta yhteensä 1 250 euroa. Korvaus on maksettava kuuden kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Maksun viivästyessä on eräpäivän jälkeiseltä ajalta maksettava viivästyskorkoa korkolain mukaisesti.

Kalankasvatuksesta, kun toimintaa harjoitetaan lupamääräysten mukaisesti, ei ennalta arvioiden aiheudu muuta vesistön pilaantumisesta aiheutuvaa vahinkoa. Toiminnasta ei ole osoitettu aiheutuneen vahinkoa, jota vuonna 2004 annetussa luvassa ei ole ennakoitu.

Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen

Luvan saajan on viimeistään 31.12.2015 jätettävä ympäristölupavirastolle hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi. Mikäli hakemusta ei tehdä määräajassa, ympäristölupavirasto voi määrätä luvan raukeamaan.

Lupamääräysten tarkistamista koskevassa hakemuksessa on esitettävä yhteenveto tarkkailutuloksista, selvitys laitoksen vaikutuksesta vesistön veden laatuun ja käyttökelpoisuuteen, muuhun ympäristöön, kalastoon ja kalastukseen sekä ehdotus tarvittavista hoito- ja muista toimenpiteistä vahinkojen poistamiseksi tai korvaamiseksi. Lisäksi hakemukseen on liitettävä selvitys mahdollisuuksista merkittävästi vähentää laitoksen ravinnekuormitusta, suunnitelma jatkuvatoimisesta lietteenpoistosta, suunnitelma alapuolisen Myllylahden vesikasvillisuuden vähentämistoimenpiteistä ja muut ympäristönsuojeluasetuksessa säädetyt selvitykset.

RATKAISUN PERUSTELUT

Myllykosken kalankasvatuslaitoksen lupaharkinta on tehty ja luvanmyöntämisen edellytykset on ratkaistu toistaiseksi voimassaolevassa ympäristöluvassa.

Laitos sijaitsee Päijänteeseen laskevalla Sysmän reitillä Viherin ja Angesselän välissä. Myllykosken ja alapuolisen Rautaveden ekologinen tila on luokiteltu hyväksi.

Kalankasvatuslaitoksen päästöt heikentävät alapuolisen vesialueen vedenlaatua ja edesauttavat vesikasvillisuuden kasvua laitoksen alapuoliossa Myllylahdessa. Myllylahteen tuleva kokonaiskuormitus ylittää vesistön sietokyvyn, ja kalankasvatuslaitoksen osuus kuormituksesta on ajoittain suuri. Kuormituksen ylittäessä vesistön sietokyvyn on vaarana, että vesistön ekologinen tila heikkenee nykyisestä. Alapuolisen vesistön ekologisen tilan heikkenemisen ja pilaantumisen ehkäisemiseksi ja laitoksen sijainti sekä Angesselän kuormitus huomioiden edellytyksiä fosforipäästörijän nostamiselle ei ole.

Keski-Suomen pintavesien toimenpideohjelman vuoteen 2015 mukaan kalankasvatuksen fosforikuormituksen vähentämistavoite on nykykäytännön mukaisilla toimenpiteillä 10 % ja typpikuormituksen 5 %. Lisätoimenpiteeksi on ehdotettu vesiensuojelun tehostamissuunnitelman liittämistä seuraavaan tarkistamishakemukseen erityisesti silloin, kun alapuolisen vesialueen tila uhkaa heiketä ravinnekuormituksen johdosta. Maallaslaitoksen vesiensuojelua on esitetty tehostettavaksi muuttamalla maaltaat lietepesällisiksi keinoaltaiksi tai itsepuhdistuviksi altaiksi ja varustamalla ne tehokkailla lietteenpoistojärjestelmillä.

Myllykosken kalankasvatuslaitoksen lietteen nykyiset poistojärjestelyt eivät täytä vaatimusta parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) käytöstä pääs-

töjen rajoittamiseksi. Sen vuoksi lupamääräysten tarkistamisaika on määrätty tavanomaista lyhyemmäksi ja tarkistamishakemukseen on sisällytettävä suunnitelma päästöjen vähentämistoimenpiteiksi ja suunnitelma koskien jatkuvatoimista lietteen poistoa. Vaadittu vesiensuojelun tehostamissuunnitelma on vesienhoidon toimenpideohjelman mukainen toimenpidekyseessä olevan laitostyyppin päästöjen vähentämiseksi.

Tarkistettujen lupamääräysten lähtökohtana on se, että laitoksen fosforipäästöt eivät kasva ja toisaalta voidaan varmistua siitä, ettei päästörajaa ylitetä. Nykytietämyksen ja tehtyjen tutkimusten perusteella lietteenpoistoon perustuvalla ravinteiden poistomenetelmällä on mahdollista vähentää kalanviljelyn fosforipäästöjä enintään 15 %. Hakijan toimittamat selvitykset eivät ole riittävät, jotta voitaisiin varmistua siitä, että laitoksen lietteenpoistolla pystytään poistamaan fosforia hakemuksen liitteenä esitetyissä aine-
taselaskelmissa arvioitu määrä. Päästötarkkailun ja kontrollinäytteiden ristiriitaisuudet ja virtaamamittausten epäluotettavuus lisäävät hakijan esittämien päästötietojen epävarmuutta. Vuosittain käytettävän rehun sisältämää kokonaisfosforimäärää on rajoitettu, jotta voidaan varmistua, ettei suurinta sallittua fosforipäästö määrää ylitetä. Käytettävän rehun määrää ja rehun sisältämää fosforipitoisuutta ei ole rajoitettu, jotta hakija voi joustavasti valita poikaskasvatukseen parhaiten soveltuvan rehutyyppin. Rehun sisältämän kokonaisfosforimäärän rajoittamisella on todennäköisesti lievä laitoksen tuotantomäärää vähentävä vaikutus, koska pienpoikasten kasvatuksessa joudutaan käyttämään runsaasti fosforia sisältävää rehua.

Suuresta mittausepä-tarkkuudesta johtuen laitoksen virtaamamittauksia ei voida pitää luotettavina. Epätarkkuus heikentää myös tarkkailutulosten luotettavuutta ja vaikeuttaa laitoksen toiminnan valvontaa. Siksi virtaamamittauksen luotettavuuden parantamista on jatkettava edelleen.

Virtaamamittausten epävarmuudesta sekä päästötarkkailun ja kontrollinäytteiden välisistä ristiriitaisuuksia johtuen päästötarkkailun tehostaminen on tarpeen päästöjen määrän arvioinnin luotettavuuden parantamiseksi. Myös tyyppipäästöjen tarkkailu on tarpeen. Vesistövaikutusten tarkkailuajankohtia on tarpeen lisätä ajankohtiin, jolloin laitoksen kuormitus on suurinta vaikutusten havainnoinnin mahdollistamiseksi. Yksi lisätarkkailupiste lähemmäs laitoksen purkupistettä on tarpeen Myllylahdelle aiheutuvien vaikutusten todentamiseksi. Hakija on vastineissaan hyväksynyt vedenlaatutarkkailun lisäyksen maaliskuu-, elokuu-, syys- ja lokakuulle sekä sen, että kahden viikon kuormitustarkkailujaksoilla otetaan kokoomänäytteiden lisäksi myös päivittäisiä vesinäytteitä. Laitoksen päästöjen ja vaikutusten selvittäminen nykyistä luotettavammin on tärkeää laitoksen ja haitankärsijöiden oikeusturvan kannalta. Lisäksi luotettavia tietoja tarvitaan lupamääräysten tarkistamisen ja päästöjen vähentämissuunnitelman pohjaksi. Sen vuoksi tarkkailun tehostaminen on tärkeää jo mahdollisen muutoksenhaun aikana.

Istutusvelvoite on muutettu suuruudeltaan istutusvelvoitetta vastaavaksi kalatalousmaksuksi. Kalatalousmaksu mahdollistaa joustavammin myös

muita vesistön hoitotoimia kuin istutusvelvoite. Hakija on suostunut muutokseen.

Muut määräykset on tarkistettu ajanmukaisiksi ja liitetty selvyyden vuoksi samaan päätökseen.

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Vaatimukseen lupahakemuksen hylkäämisestä ja toiminnan lopettamisesta aluehallintovirasto toteaa, että luvanmyöntämisen edellytykset on arvioitu voimassa olevassa ympäristöluvassa eikä edellytyksiä luvan peruuttamiselle ole. Päästöjen vähentämistä koskevat selvitykset on esitettävä seuraavassa lupamääräysten tarkistamisessa, joka on tehtävä jo vuonna 2015. Fosforin päästörajan nostamista ei ole hyväksytty.

Vaatimukseen päästöjen vähentämisestä, laitoksella vuosittain käytettävän rehun määrästä ja käytettävän rehun fosforipitoisuuden enimmäismäärästä aluehallintovirasto viittaa lupamääräyksiin 2–6 ja niiden perusteluihin.

Aluehallintovirasto viittaa muistutuksiin koskien jätteiden määrää ja laatua lupamääräyksiin 7–9 ja niiden perusteluihin.

Vaatimukseen koskien päästö- ja vaikutustarkkailua sekä virtaamanmittausten luotettavuuden parantamista aluehallintovirasto viittaa lupamääräyksiin 11–15 ja niiden perusteluihin. Muistutuksiin koskien tarkkailutulosten epäluotettavuutta, epäilyihin kuormitusraja-arvojen rikkomisesta ja vaatimukseen tarkkailutulosten luotettavuuden varmistamisesta aluehallintovirasto vastaa, että muistutukset ovat valvontaan liittyviä ja niitä ei käsitellä lupakäsittelyn yhteydessä.

Vaatimukseen hakijalta vaadituista karvalehtiesiintymän poistamistoimenpiteistä, lyhyestä lupakaudesta ja laitoksen saneeraamisvaatimuksista päästöjen vähentämiseksi aluehallintovirasto viittaa päätöksen ratkaisun lupamääräysten tarkistamiskohtaan. Hakijan toiminta on osaltaan vaikuttanut karvalehden esiintymiseen, mutta siihen vaikuttavat muutkin tekijät. Hakijalle määrättyä kalatalousmaksua voidaan käyttää kalataloushaitan vähentämiseen. Osakaskunnalle on määrätty korvaus.

CC:n muistutukseen laitoksen päästöistä johtuvasta aikaisemmissa päätöksissä ennakoimattomasta rantakiinteistöjen arvonalennuksesta aluehallintovirasto toteaa, että aikaisemmassa lupapäätöksessä on määrätty taimenten istutusvelvoitteesta ja korvauksista vesialueen omistajalle. Laitoksen toiminnan seurauksena ei ole osoitettu aiheutuneen muuta korvattavaa haittaa. Velvoite on muutettu kalatalousmaksuksi ja vesialueen omistajalle on nyt määrätty maksettavaksi korvaus. Tämän päätöksen mukaisesti toiminnasta ei aluehallintoviraston näkemyksen mukaan aiheudu muuta korvattavaa haittaa.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen vaatimukseen virtaamamittauksen järjestämisestä ja tarkkailun muuttamisesta muutoksenhausta huolimatta voimaantulevaksi aluehallintovirasto toteaa, että vaatimus on otettu huomioon päätöksen täytäntöönpano -kohdassa. Aluehallintovirasto toteaa lisäksi, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on ollut voimassa olevan luvan lupamääräyksen 5 mukaisesti mahdollisuus muuttaa vaikutus-, päästö- ja virtaamatarkkailua. Elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksella on myös jatkossa mahdollisuus muuttaa tarkkailuohjelmaa ja tarvittaessa edellyttää muutoksia virtaamamittauksen järjestämisessä.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksen kalatalousryhmän vaatimus istutusveloitteen muuttamisesta kalatalousmaksuksi on huomioitu lupamääräyksestä 16 ilmenevällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman. Olemassa olevaa toimintaa saadaan muutoksenhausta huolimatta jatkaa voimassa olevan luvan mukaisin lupamääräyksiin lukuun ottamatta tarkkailuohjelmaa koskevia lupamääräyksiä 11–15, joita on noudatettava muutoksenhausta huolimatta. Vaasan hallinto-oikeus voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 56 §:n mukaisesti on noudatettava asetusta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulain 43, 45, 46, 50, 52, 55 ja 56 § sekä 101 § 3 mom.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 5 220 euroa. Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Kyseessä on aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1145/2009) liitteessä olevassa maksutaulukossa tarkoitettu kalanviljelylaitosta koskeva asia, kun kalan lisäkasvu on 20 000–100 000 kg/a. Luvan tarkistamista koskevan hakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta. Jos kuitenkin asian käsittelyn vaatima työmäärä vastaa uudelta toiminnalta vaadittavan luvan käsittelyä, peritään taulukon mukainen maksu. Asiassa käytetty työmäärä on vastannut uudelta toiminnalta vaadittavan luvan käsittelyä, joten käsittelymaksuna peritään täysi maksu.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Taimen Oy

Jäljennös päätöksestä

Joutsan kunta

Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue (sähköisesti)

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / kalatalousryhmä (sähköisesti)

Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille, joille on lähetetty lupahakemuksesta erityistiedoksianto sekä niille, jotka ovat esittäneet lupahakemuksen tiedoksiantovaiheessa muistutuksia, vaatimuksia ja mielipiteitä.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla ja lehdessä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla sekä päätöksestä kuulutetaan Joutsan kunnan virallisella ilmoitustaululla.

Kuulutuksesta ilmoitetaan Joutsan seutu -sanomalehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

Valitusosoitus

Raija Aaltonen

Jaakko Tuhkanen

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvos Raija Aaltonen ja ympäristöylitarkastaja Jaakko Tuhkanen. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Jaakko Tuhkanen.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **27.12.2011**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, alueelliset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivalta

Valituksen toimittaminen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava kaksin kappalein Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Wolffintie 35,65200 Vaasa
postiosoite:	PL 200, 65101 Vaasa
puhelin:	020 6361 060
telekopio:	06-317 4817
sähköposti:	kirjaamo.lansi@avi.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.